



**Ειδική Έκθεση IENE για τις
«Επιπτώσεις του Κορωνοϊού στην Ελληνική Αγορά Ενέργειας»**

Κλάδος ΑΠΕ: Βιομάζα

**Ερωτηματολόγιο: Απαντήσεις από την Ελληνική
Εταιρεία Ανάπτυξης Βιομάζας (ΕΛΕΑΒΙΟΜ)**

**1. Τι λειτουργικά προβλήματα αντιμετωπίζετε ως κλάδος λόγω της λήψης
περιοριστικών μέτρων της εξάπλωσης του κορωνοϊού;**

- Οι επιπτώσεις του lockdown επηρέασαν όλα τα τεχνικά έργα Βιοενέργειας είτε αμιγώς θερμικά, όπως π.χ. σε υπό κατασκευή έργα τηλεθέρμανσης, είτε σε έργα ηλεκτροπαραγωγής / συμπαραγωγής από βιομάζα.
- Παρατηρήθηκαν προβλήματα τροφοδοσίας πρώτης ύλης βιομάζας λόγω απορρύθμισης των εφοδιαστικών αλυσίδων.
- Η δυνατότητα επίσκεψης τεχνικών συνεργείων προς διενέργεια επισκευών και αποκατάσταση βλαβών σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής/συμπαραγωγής από βιομάζα κατέστη δυσχερής λόγω του περιορισμού μετακινήσεων.
- Η λειτουργία μονάδων κατασκευής λεβήτων επηρεάστηκε επίσης και κάποιοι κατασκευαστές σταμάτησαν ή περιόρισαν σημαντικά την παραγωγή νέων συσκευών για το διάστημα του lockdown, ενώ πολύ συχνά ήταν δύσκολη η εξυπηρέτηση της προμήθειας ανταλλακτικών και μικροϋλικών.
- Για την αξιολόγηση της επίδρασης στην ηλεκτροπαραγωγή από Βιομάζα δεν έχει δημοσιεύσει ακόμα ο ΛΑΓΗΕ το μηνιαίο δελτίο ΑΠΕ για τον Απρίλιο ώστε να εκτιμηθεί αν υπήρξε μείωση της ηλεκτροπαραγωγής από βιομάζα σε σχέση με πέρυσι.
- Σημαντικές εκδηλώσεις του κλάδου χρειάστηκε να αναβληθούν, όπως η ετήσια κεντρική εκδήλωση του κλάδου Βιομάζας “Biomass Day”, η οποία ήταν προγραμματισμένη για τις 10 Απριλίου 2020, αλλά θα μετατεθεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία μέσα στη χρονιά. Αντίστοιχα το ίδιο συνέβη με προγραμματισμένες εκδηλώσεις του κλάδου Βιοοικονομίας.

2. Υπάρχουν προβλήματα στην παραγωγή, εμπορία, ενεργειακή (και πάσης φύσεως βιομηχανική) εκμετάλλευση, καθώς και στις αγροτικές εφαρμογές της βιομάζας και ποια είναι αυτά; (σύντομη περιγραφή). Παρακαλώ απαντήστε με βάση τους τομείς δραστηριοποίησής σας.

- Επίπτωση στις εφοδιαστικές αλυσίδες βιομάζας: Λόγω του περιορισμού μετακινήσεων εργατικού δυναμικού και κλεισίματος συνόρων με γειτονικές χώρες προς απασχόληση σε εποχικές αγροτικές εργασίες παρουσιάστηκαν προβλήματα στη συγκομιδή αγροτικών προϊόντων και αντίστοιχα στη διαχείριση των αγροτικών υπολειμμάτων.
- Επίπτωση στην ενεργοποίηση μονάδων ηλεκτροπαραγωγής – συμπαραγωγής από βιομάζα: Λόγω των προβλημάτων παραλαβής εξοπλισμού από το εξωτερικό, καθίσταται προβληματική έως οριακή η ολοκλήρωση κατασκευής, δοκιμή και θέση σε λειτουργία σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και συμπαραγωγής με κίνδυνο να μην ανταποκριθούν οι μονάδες στην εκπλήρωση των δεσμευτικών όρων σύνδεσης.
- Επίπτωση στην εμπορία και διάθεση τυποποιημένων στερεών βιοκαυσίμων: Λόγω της διακοπής εμπορικής δραστηριότητας καταστημάτων διάθεσης τυποποιημένων στερεών βιοκαυσίμων (πελλέτες, μπρικέτες) παρατηρήθηκε προς το τέλος της χειμερινής περιόδου δυσχέρεια έγκαιρης τροφοδοσίας καταναλωτών, αφού όλες οι παραδόσεις γίνονταν κατ'οίκον από τα καταστήματα ή τα τμήματα πωλήσεων μονάδων παραγωγής.
- Μειώθηκαν οι πωλήσεις αγροτικών προϊόντων της θερμοκηπιακής παραγωγής εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούσαν συστήματα θέρμανσης με αγροτικά καύσιμα βιομάζας (πυρηνόξυλο, ηλίανθος, κ.λ.π.).
- Τα περιοριστικά μέτρα στην εργασία προκάλεσαν, όπως ήταν επόμενο, αργοπορίες στις παραδόσεις και διαφυγή εσόδων.

3. Τι αντίκτυπο είχε και έχει η μείωση της ζήτησης; Ποια είναι η εκτίμησή σας για επαναφορά της ζήτησης το 2020, 2021;

- Λόγω της υπερσυσσώρευσης αποθεμάτων πετρελαίου θέρμανσης, οι προπαραγγελίες στερεών βιοκαυσίμων (ειδικότερα πελλέτες για την οικιακή θέρμανση) και οι αντίστοιχες τιμές πώλησης αναμένεται να υποστούν πιέσεις.
- Αναμένονται οικονομικά προβλήματα στις περισσότερες εταιρείες του κλάδου Βιομάζας, ακριβώς πάνω σε μία συγκυρία που έβγαιναν σταδιακά από πολυετή οικονομική κρίση. Υπάρχει ο φόβος νέων περιοριστικών μέτρων από το φθινόπωρο που θα ανακόψουν τη νέα προσπάθεια ανάκαμψης.

4. Ποιες εκτιμάτε ότι θα είναι οι συνολικές επιπτώσεις της εξάπλωσης του κορωνοϊού στον κλάδο σας το 2020;

- Η συνέχιση ύπαρξης αναγκαιών ποσοτήτων βιομάζας από τις αγροτικές, δασικές και αγροτο-βιομηχανικές δραστηριότητες εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ομαλοποίηση λειτουργίας των αγροτικών εφοδιαστικών αλυσίδων, καθώς και των παραγωγικών μονάδων δευτερογενούς τομέα που αξιοποιούν βιομάζα και παράγουν υπολείμματα προς περαιτέρω διαχείριση.
- Πολλές εταιρείες του κλάδου εκτιμούν σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις, προβλήματα ρευστότητας, μείωση ζήτησης λόγω μείωσης εισοδημάτων και έξαρση της ανεργίας.
- Θέματα επιπλέον ανάπτυξης και εξάπλωσης του πανευρωπαϊκού στόχου της κυκλικής βιοοικονομίας έμειναν πίσω γιατί προείχε η αντιμετώπιση της πανδημίας και το ενδιαφέρον όλων στράφηκε στην προστασία της ανθρώπινης ζωής.
- Είναι σαφές ότι το επενδυτικό ενδιαφέρον για τον κλάδο Βιοενέργειας που υπήρχε από το εξωτερικό έχει μειωθεί σημαντικά, έστω και παροδικά κατά τα φαινόμενα και οι πιθανοί επενδυτές – αγοραστές είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικοί.
- Φυσικά, θα υπάρξει μεγάλη δυσκολία στην εφοδιαστική αλυσίδα των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής που τίθενται σε λειτουργία, με καθυστερήσεις αλλά ακόμα και με αδυναμίες παράδοσης πρώτης ύλης, σε περίπτωση που υπάρξουν ενδεχόμενα πισωγυρίσματα στο lockdown ή επανέλθει σε μερικούς μήνες.

5. Εκτιμάτε ότι θα επηρεαστεί ο μεσομακροπρόθεσμος επενδυτικός προγραμματισμός στον κλάδο σας και αν ναι, σε τί βαθμό και πώς;

- Μεσοπρόθεσμα θα διατηρηθεί η ανασφάλεια, τουλάχιστον μέχρι την εύρεση εμβολίου, για επαναφορά lockdown και παρόμοιες συνέπειες με εκείνες του περασμένου διμήνου.
- Ωστόσο, παρά τις δυσχέρειες λόγω της μεγάλης υγειονομικής κρίσης που βιώνουμε, η προσοχή όλων των κυβερνήσεων εντός Ε.Ε. για την επόμενη ημέρα θα πρέπει να παραμείνει σταθερά προσηλωμένη στην επίτευξη των επιμέρους στόχων των κατατεθειμένων Εθνικών Σχεδίων για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), αλλά και στον μεγάλο στόχο του χαρακτηρισμού της Ευρώπης ως της πρώτης ανθρακικά ουδέτερης ηπείρου μέχρι το 2050.

- Ειδικά σε ότι αφορά τον κλάδο βιοενέργειας στη χώρα μας και δεδομένου του στόχου επίτευξης 300 MW εγκατεστημένης ηλεκτρικής ισχύος μέχρι το 2030 από Βιομάζα και Βιοαέριο, τώρα είναι η ευκαιρία να αναγνωρισθεί με τον πιο εμφατικό τρόπο από την Πολιτεία και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, η πολύπλευρη σημασία και προσφορά της αειφόρου αξιοποίησης Βιομάζας στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των αγροτοκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων, στην τόνωση των θέσεων εργασίας στην ελληνική ύπαιθρο, στην συνεισφορά δίκαιης μετάβασης στη μεταλιγνιτική εποχή και στην συγκράτηση των οικονομικών εισοδημάτων. Η αξιοποίηση Βιομάζας μπορεί να αποδειχτεί επομένως η κατάλληλη ευκαιρία μέσα στην κρίση.